

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Res inuente qu[and]o sunt restituende

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymūdi.

^{.i. recipias .i. deceter} ^{s^c bonis eoz}
Accipias licite. volo ne spoliētur amici

Vel qui nil nōeunt. vt subdita gens miserorum

^{.i. reptas. s^c res inuētas. s^c possessori}
Si res inuenias illas ad restituendum

^{.i. cui debes restituere. i. trāsit. s^c integer}
Collige. si nescis cui reddas dum preit annus
^{q̄ annus} ^{s^c p̄fessor}

Sine dies plures. de consilio sapientum

^{s^c illas res paup̄ib. res} ^{q̄ p̄diderūt}
Distribuas. vt et he profint animabus eorum

^{s^c leoz. i. inuēta} ^{.i. retine} ^{s^c reb. inuētis}
Quorum res fuerint. tibi conserua nihil ex his

^{.i. si nō es indigēs} ^{es tu inuētoz} ^{.i. parua}
Si non indigeas. si pauper tunc moderata

^{s^c inuētozi} ^{s^c inuētis}
Summa tibi detur ex his. opus est pietatis

^{s^c inuēte. i. p̄fidoz hoim} ^{.i. fm p̄siliū p̄fessor}
Res iudeorum si sint sic distribuantur

Nic autor ponit altā doctrinam de istis q̄ sunt iuste spoliādi dicens q̄ gens deo inimica de iure p̄t spoliari. s̄tr z publicus hostis. Et isti q̄ subieci erī nō sunt impio cesaris debent spoliari. z etiā q̄cqd aliqs auferit ab hoste suo publico. dūmodo iusta sit cā belli. hoc ip̄e licite p̄t retinere. s̄ nullus d̄z amicu suū spoliare. nec illos q̄ ei nū p̄ nocuerūt. Subdit aliud documētū dicens. si aliqs inueniat aliqs res. ille p̄t eas seruare ad restitutionem. z si nō inuenerit dñm illaz rerū infra annū. tūc ip̄e p̄t licite illas res dare paup̄ib. Et si ip̄e nō est indigēs tūc nihil d̄z de reb. istis retinere. s̄ si est paup. tūc est opus misericordie vt sibi de istis bonis moderata summa tribuat. Et si talis res est iudeoz. tūc debet erogari fm p̄siliū p̄fessor

Notandū p̄mo. tria sunt genera hominū que licite possent spoliari. Primo omēs qui sunt p̄tra deū. id est p̄tra fidē catholicā. vt saraceni he retici zc. Et cā est. qz ex quo isti inimicātur deo. ideo nō debent possidere il lud qd̄ dei est. sed qz oīa bona dei sunt. ergo zc. Et q̄ro minus tales infideles hātent de rāto minus p̄nt christianitatē impugnare. Secūdū genus hoim qui p̄nt licite spoliari sunt hostes publici. z hoc ē verū dūmodo bellū sit iustū. z iste spoliāns hāter iustā cām. p̄ se. secus esset si spoliāns hāteret causam iniustā. Tercū genus hominū qui possunt spoliari sunt isti qui sunt p̄tra imperatōz. z hoc est verū qñ est aliqs verus imperatōz qui defendit eccliam romanā. sed secus est si aliqs scismaticus violenter possideat imperiū sic qz nō esset electus.

Scdo notandū. l̄ttera d̄t qz res inuente sunt restituende. hoc intelligendū est sub distincōe. vel scitur cui? ille res sunt. vel ignorat. Si scitur

tūc dicitur fieri restitutio ista. Si autē ignorat tūc est distinguendū. qz vel inueniens est oppressus pauprate. vel nō. si nō. dicitur totalit̄ dare paupibus. si est oppressus pauprate. tūc potest dari inuentori. qz istud inuentū dicitur dari paupibus. si tūc iste inuentor sit paup. pars inuenti debet sibi dari.

Tercio notādū. hic dat vna cautela q̄ inuentū dicitur pelamari in ecclesia vtz aliq̄s ibi esset q̄ p̄didisset. et si tūc iste nō repetit cuius fuit illud inuentū tūc inuentor dicitur facere s̄m̄ p̄ illū sui p̄fessoris.

Ultimo notādū. quid sit faciendū de thezauro inuento sub terra. Respondet p̄ distincōem. vel iste thezaurus reperit in loco proprio. vel alieno. Si in loco proprio. tūc nō tenet ad restitutōem. qz oīa sunt sua q̄ sunt in proprio loco. Si in loco alieno. hoc est dupl̄. v̄l inuenit thezaurū studioso. vel casualiter. Si casualiter. tūc partim tenetur restituere et partim reservare. Si autē studioso. tūc obligatur ad totam restitutōem. Item s̄m̄ sanctum Thomam res inuenta que nunq̄ fuit in possessione alicuius. sicut lapilli preciosi et gemme in litore maris. iste res dantur inuenienti. et non oportet q̄ ille res restituatur. Sic eodē modo est de thezauro per longinqua rēta pozā sub terrā occultato

.i. inuict. s̄ tu exis .i. tpe mort. s̄ alios

Accusas frustra damnatus sub cruce fures

.i. fides adhiberi. s̄ dānato s̄ qz gaudiū est miseris et

Nec credi debet tibi. nec tua verba valebunt

.i. iusticia. i. p̄dēnauit. i. executor iudicij. i. p̄cō. i. occidit

Quem ius damnauit tortor sine crimine punit

.i. subtractas. i. custodiēdas s̄ res

Si res furatas seruandas dem tibi. quas tu

.i. nō scis. i. furtiue. i. subtractas. i. securi. s̄ furatas

Esse scias furtim sublatas. cautius illas

s̄ eas .i. vinculū excoīcatōis

Reddas. nec teneas si banni pena sequatur

s̄ pena bāni. s̄ custodiēti s̄ furē

Non nocet illa tibi si reddere me monuisti

.i. ablatū. i. possessori. i. red dat equalēs sibi aut suis hereditis

Furatum vero domino vel quod valet eque

s̄ tu reseruator s̄ furti. eo q̄ reseruasti res ablatas

Absolui debes. quia conscius indefuisti

.i. a tali furto. i. dāna .i. occurrat .i. maiora

Inde pericula tibi ne proueniant grauiora

s̄ rebz admittre custodiēs

Ut cum furatis peream potius sine q̄ tu

.i. manifestate .i. delictū

De prodente luas vicium quod non meruisti

s̄ aliq̄s s̄ hoīes s̄ hoībz

Si res furentur plures et transeat ex his